

Circulaire restwaarde

Afschrijven naar nul is verleden tijd!

Een programma van:

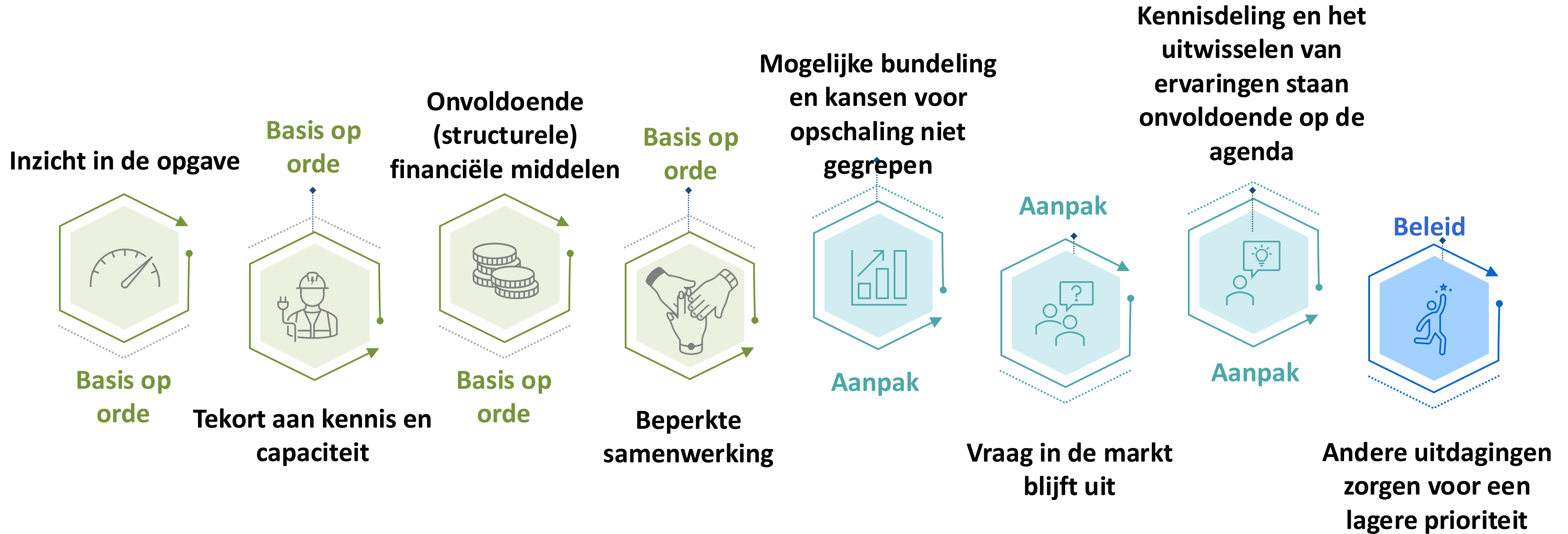

Agenda

- 1** **Waarom VMV?** **S. 1**
Waarom verduurzaming van maatschappelijk vastgoed urgent is
- 2** **Aanleiding en doelstelling** **S. 6**
Het VMV-programma en circulaire restwaarde
- 3** **Rondvraag**
- 4** **Bouwtechnieken** **s. 13**
Het VMV-programma en circulaire restwaarde
- 5** **Degradatie restwaarde** **s. 19**
Uitleg hoe waarde daalt en gemonitord kan worden
- 6** **Contactmogelijkheden** **s. 29**
Neem contact op!

Wat we zien gebeuren in de praktijk

Op naar een emissievrije en toekomstbestendige vastgoedportefeuille

---

VMV helpt gemeenten om maatschappelijk vastgoed sneller te verduurzamen door praktische aanpakken te ontwikkelen en die landelijk op te schalen.

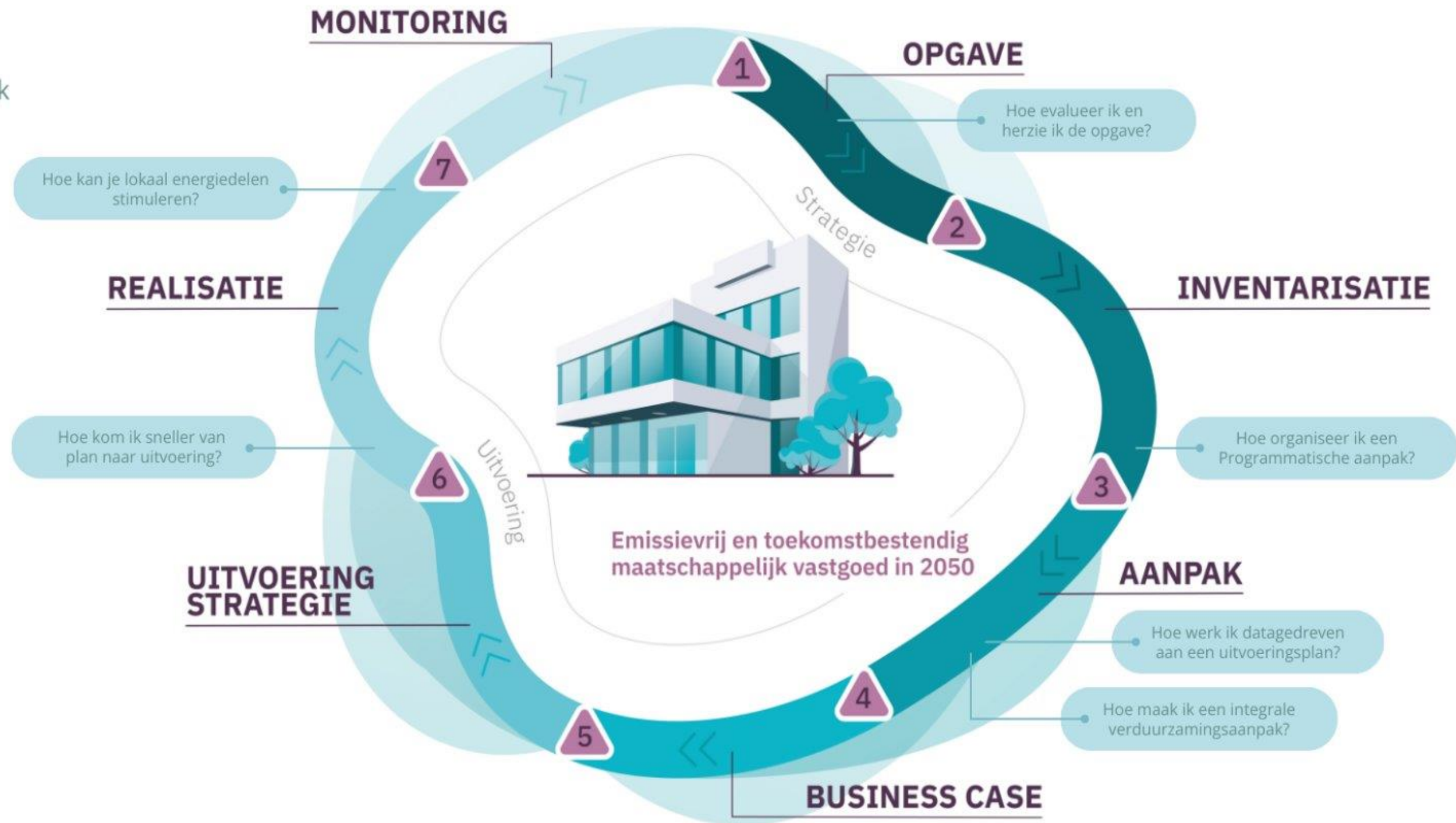
Doelstelling VMV: emissievrij en toekomstbestendig maatschappelijk vastgoed versnellen

Een nieuw werkmodel

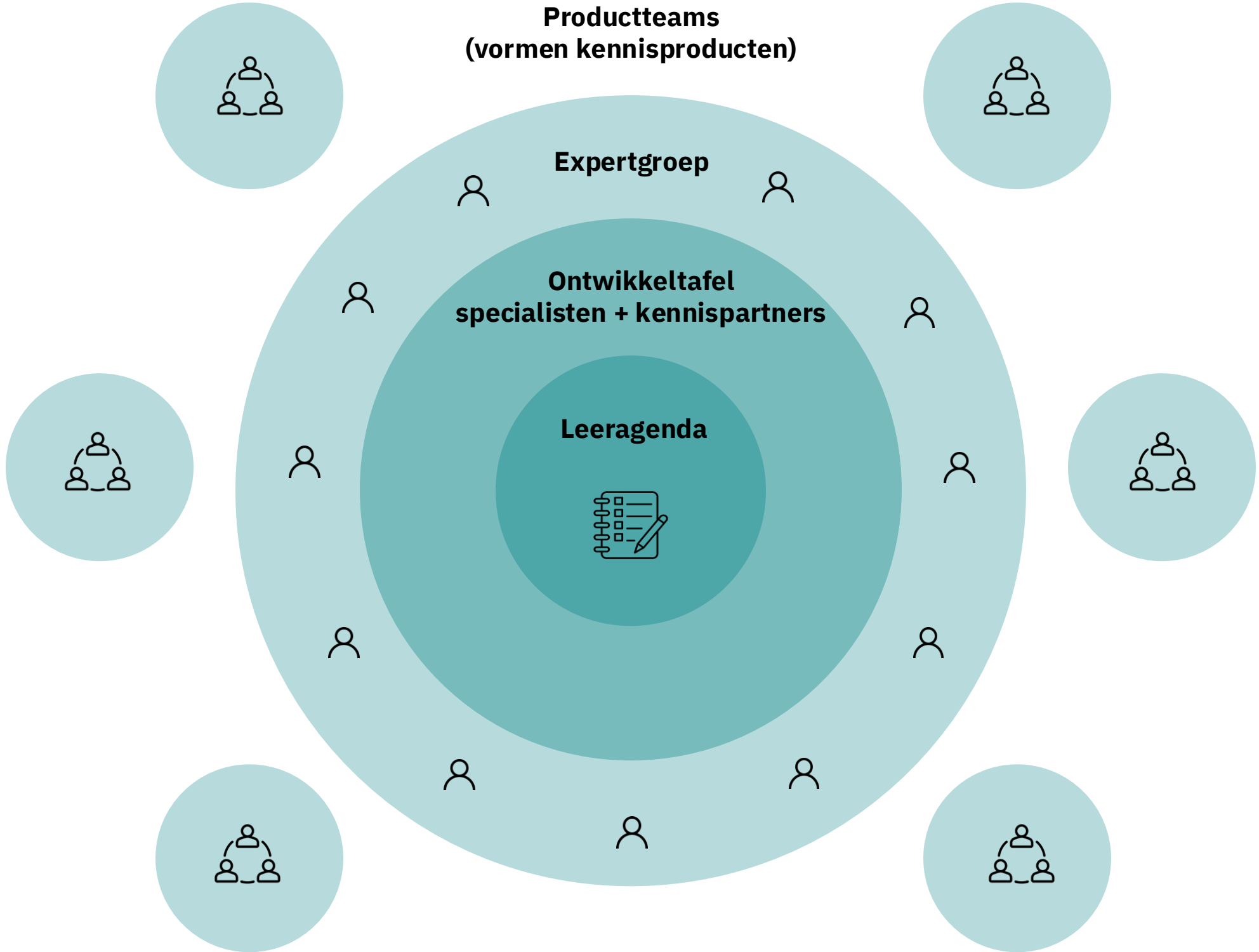
VERSNELLING IN VERDUURZAMING

Samen versnellen we de verduurzaming van gemeentelijk maatschappelijk vastgoed door knelpunten gericht aan te pakken.

npak

Structuur en ontwikkeltafel

2

Aanleiding & doelstelling

Vraag:

Wie kent de CRW
methodiek?

Aanleiding en doel circulaire restwaarde

De overgang naar een **circulaire economie**

Enorme **opgave**: bijna **40.000 gebouwen** in Nederland moeten worden **vervangen en verduurzaamd**

Veel **onduidelijkheid en discussies** over gebruik restwaarde

Geen **uniforme methodiek of specifieke berekeningen per gebouw.**

Doel programma: betrouwbare en uniforme methodieken ontwikkelen, inclusief bijbehorende randvoorwaarden die door alle betrokken partijen worden gebruikt en geaccepteerd, die helderheid bieden.

Circulaire restwaarde in beweging

1. Lager grondstoffen verbruik

Hergebruik van materialen vermindert het verbruik van grondstoffen en resulteert in lagere emissies

Reduce
Product minder,
slimmer gebruiken
en maken

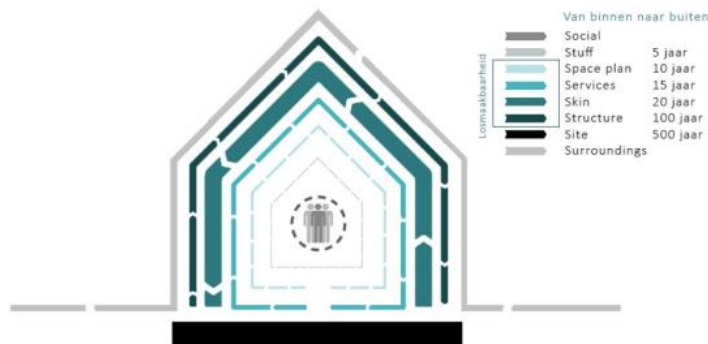
Reuse
Levensduur van product
en onderdelen verlengen
(hergebruik, reparatie)

Recycle
Verwerken en
hergebruiken
van materialen

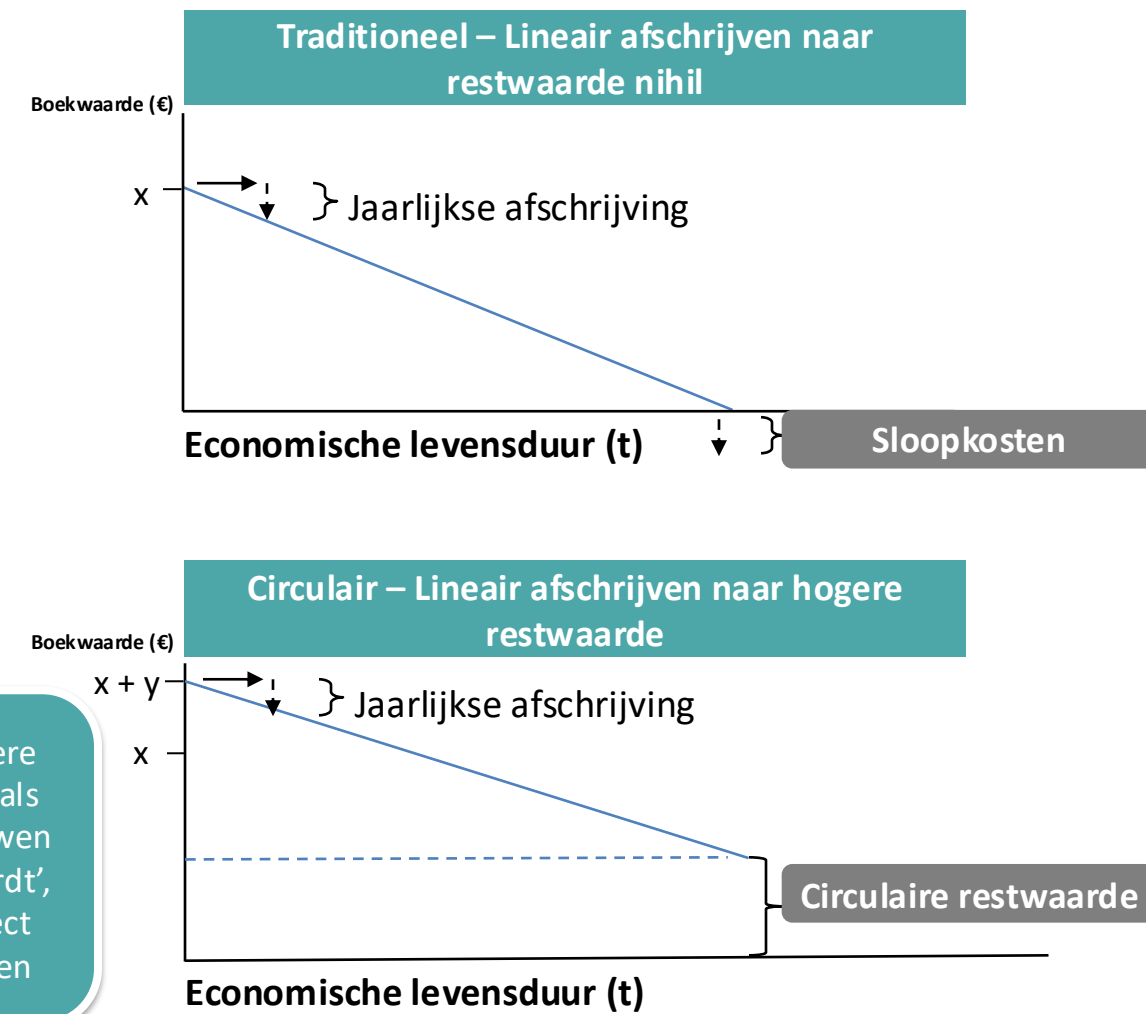
2. Flexibiliteit

Circulariteit stelt ons in staat om gebouwen of elementen eenvoudiger aan te passen of te verplaatsen.

Effect op business case

Neutraal effect: initieel een hogere investering, maar door meenemen van restwaarde blijven de kapitaallasten gelijk

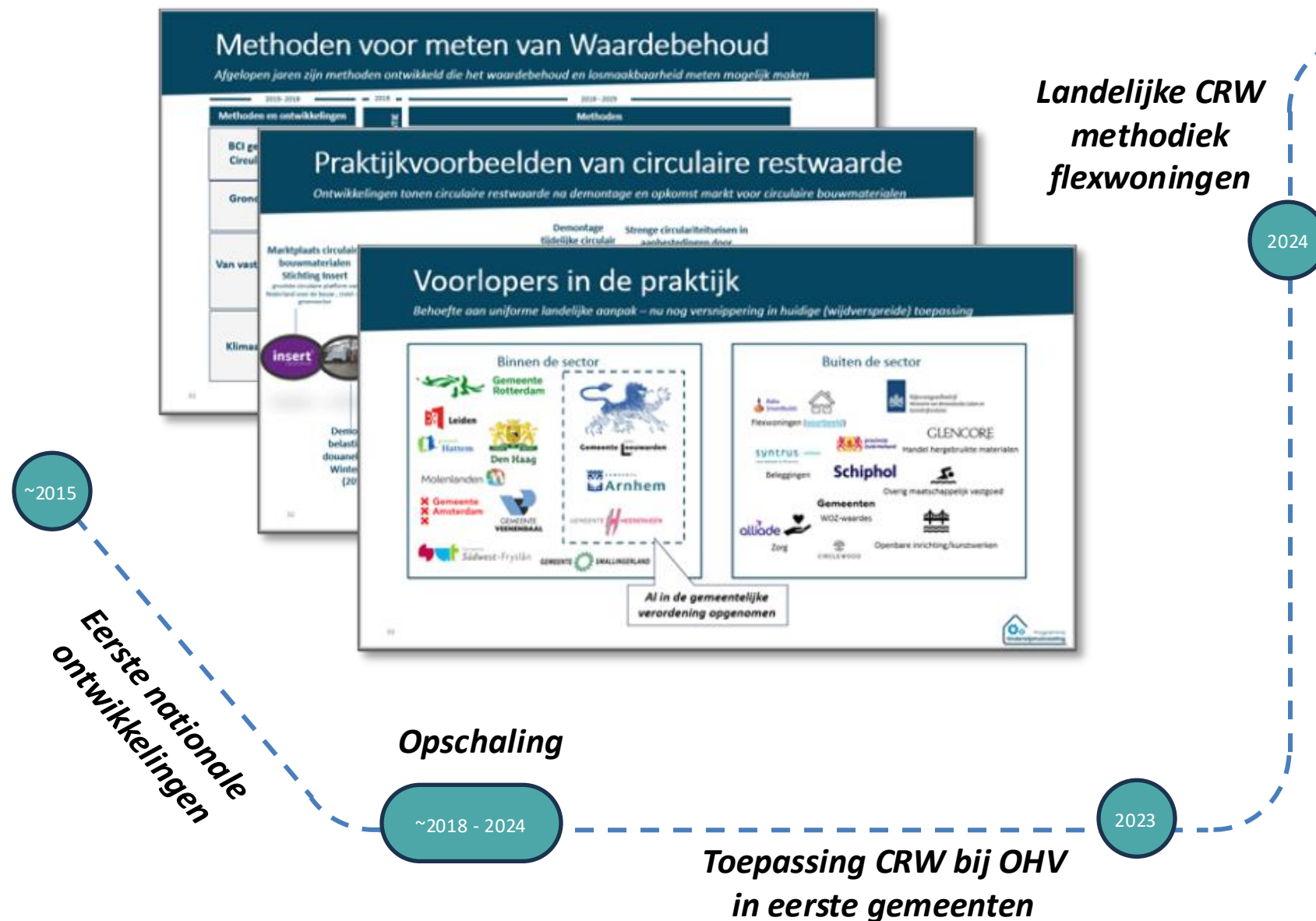

Initieel hogere investering, als circulair bouwen 'normaal wordt', positief effect kapitaallasten

Algemene ontwikkeling & afstemming: stappen om te komen tot een gedragen methodiek

Circulair bouwen wordt **steeds vaker toegepast**, en **methodieken voor restwaarde worden geharmoniseerd**;

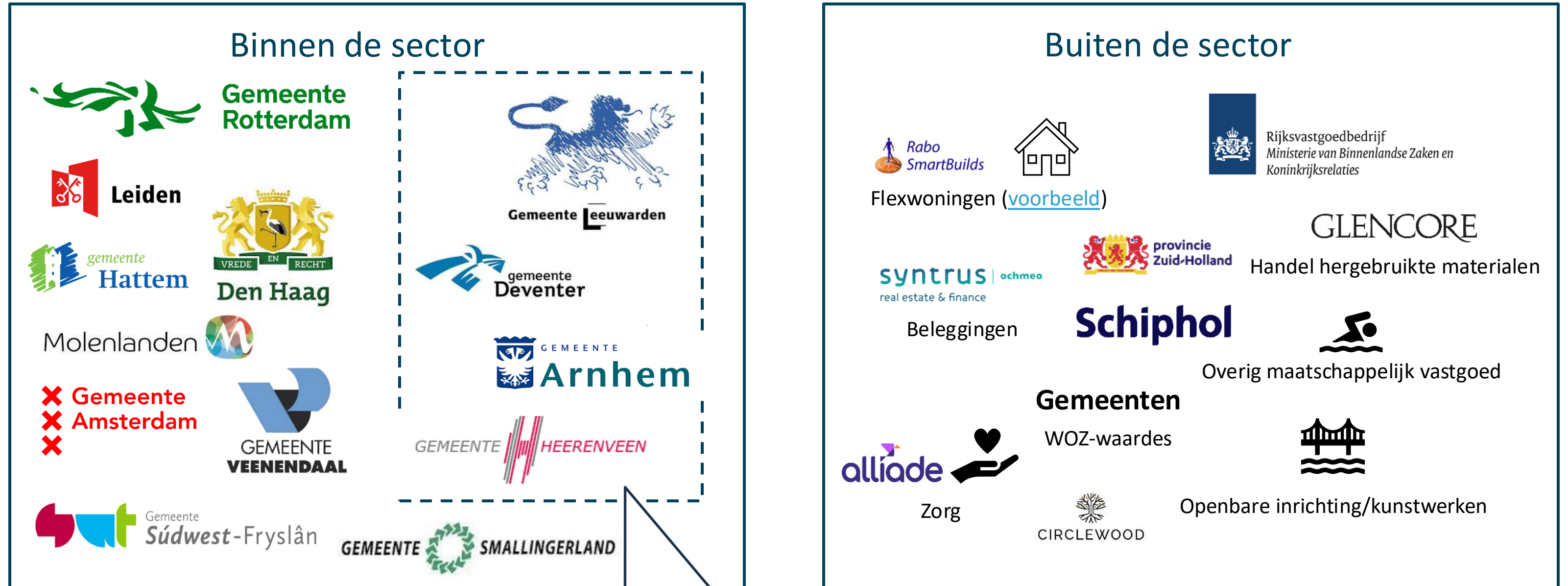
VMV benut haar rol als **platform voor versnelling** circulariteit in maatschappelijk vastgoed, in afstemming met **landelijke koplopers en gezaghebbende instellingen**.

- mrt** Rapporten Alba Concepts / bbn adviseurs & PwC – ontwikkeling en beschrijving methodieken
- mei** Rapport Deloitte – accounting-technische verwerking circulaire restwaarde
- juni** Lancering methodiek Provada i.s.m. Marktleiders bouwkosten- & vastgoedadviesbureaus – review & steunverklaring gemeenschappelijke methodiek
- juli** Vragen aan de Commissie BBV – toepassing CRW
- sep** Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) – verkenning aansluitende financieringsproducten (aflossingsvrij deel)
- sep** Sectorcommissie Decentrale Overheden (SDO) + WGDO – borging & implementatie methodieken
- jan** Commissie BBV – uitspraak toepassing CRW

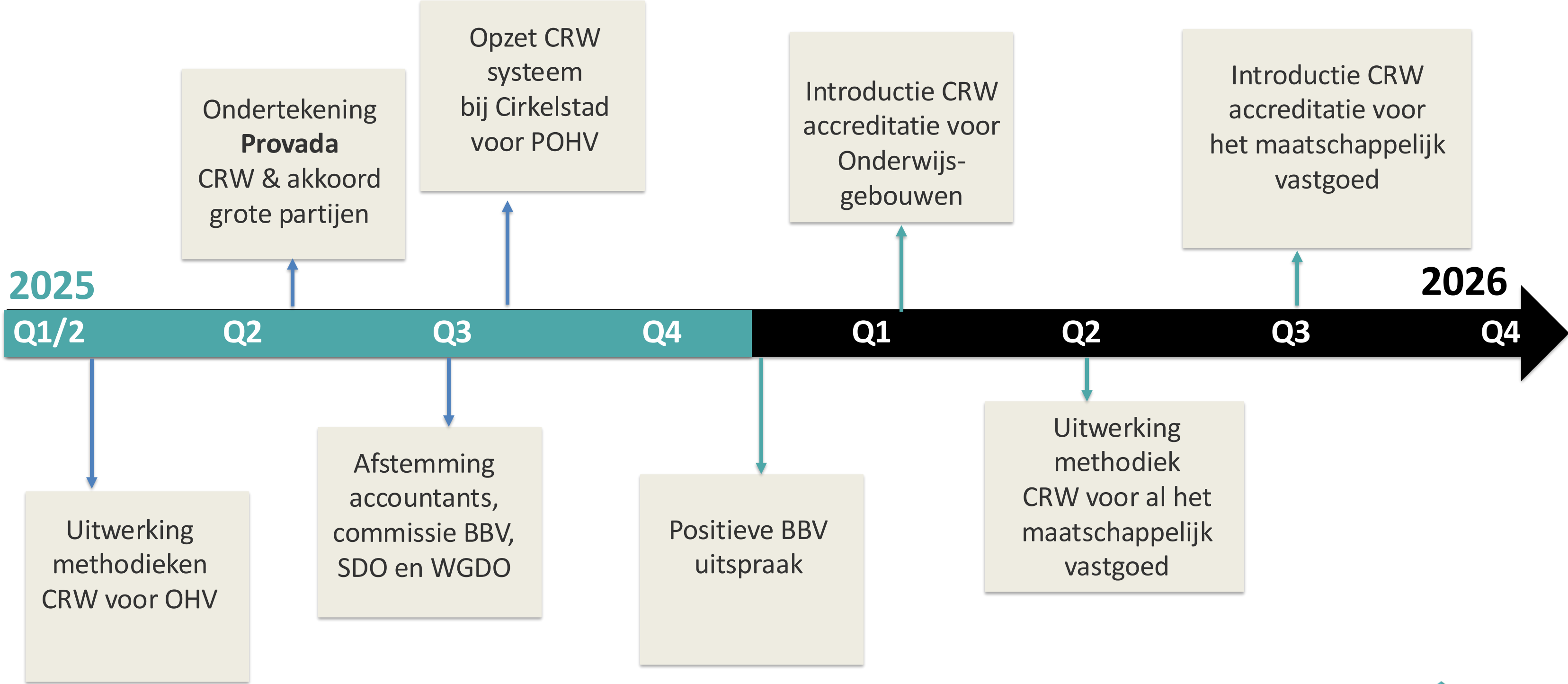

Voorlopers in de praktijk: behoefte aan uniforme landelijke aanpak – nu nog versnippering in huidige (wijdverspreide) toepassing

Al in de gemeentelijke verordening opgenomen

Tijdslijn: van onderwijsgebouwen naar maatschappelijk vastgoed; van 10 k gebouwen naar 57 k gebouwen

Oproep aan gemeenten, scholen en markt: start met het toepassen van circulaire restwaarde

---

WAT HOUDT ONS TEGEN?

KAN HET?

Ja

HOE DAN?

Ja

MAG HET?

Ja

Next steps

- Bekijk de mogelijkheden binnen de¹⁵ organisatie/ vastgoedportefeuille
- Pas als het nodig is, de Financiële verordening aan
- Bouw circulair en pas de CRW methodiek toe in investering en financiering van alle projecten (renovatie en nieuwbouw)
- Voor verder advies & Informatie , neem contact op met het Programma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed

Discussie

Wie heeft de circulaire restwaarde methodiek toegepast, of heeft een losmaakbaar gebouw gerealiseerd?

Gebouwen in kwestie...

Tijdelijke Rechtbank Amsterdam –
naar nieuwe locatie in Hengelo

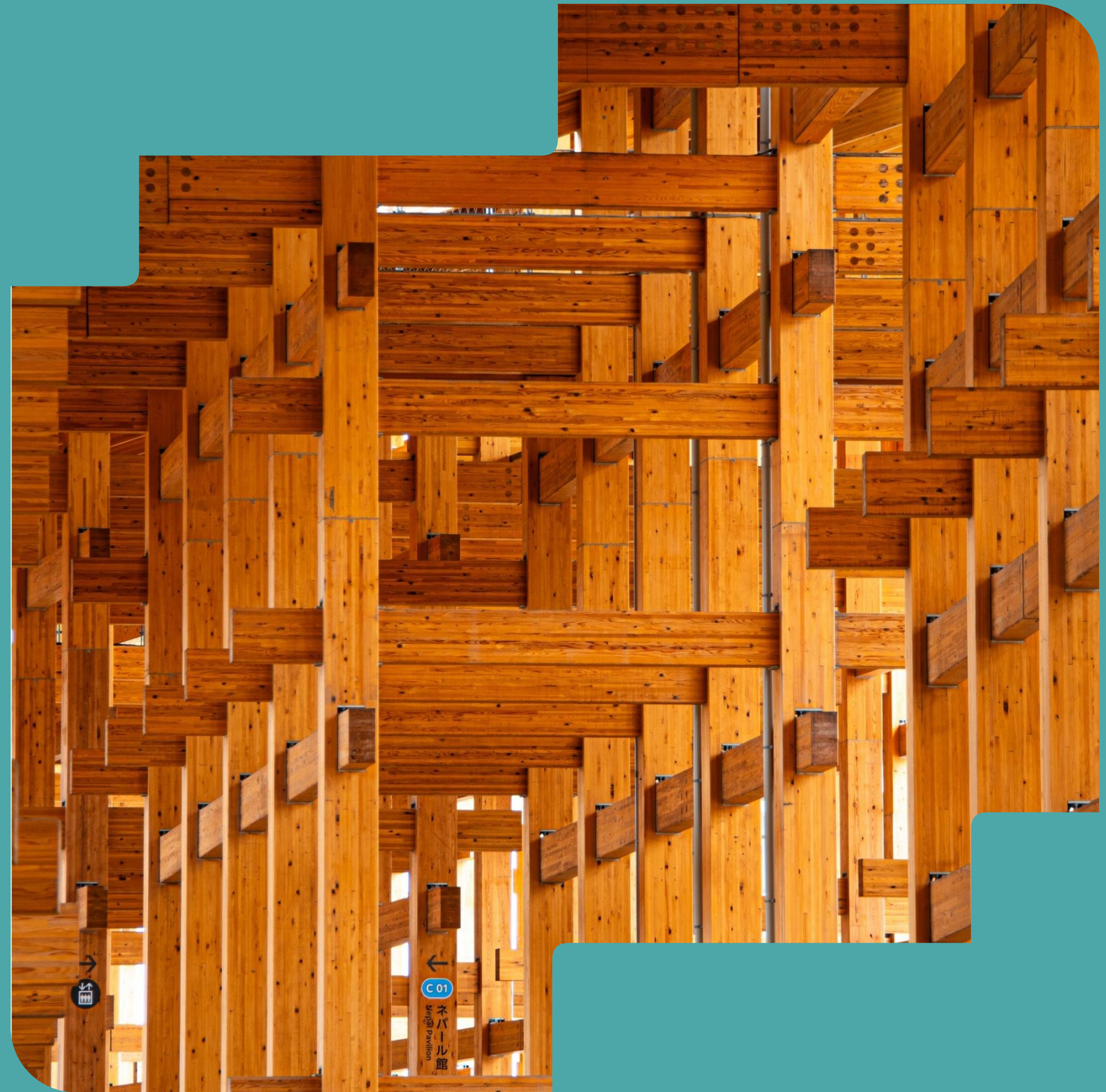

TNO lab Delft
Milieustraat Rotterdam

Discussie

*Hoeveel restwaarde
denken jullie dat dit
gebouw heeft?*

4

Bouwtechnieken

Materiaalwaarde i.r.t. de aanneemsom

---

a. traditioneel gebouw

b. losmaakbaar gebouw

Materiaalwaarde i.r.t. de aanneemsom

- Arbeid op de bouw

% arbeid
zo laag mogelijk

Losmaakbaarheid
zo hoog mogelijk

Houtbouw

Restwaarde berekenen =
afwaarderen van het gebouw/elementen

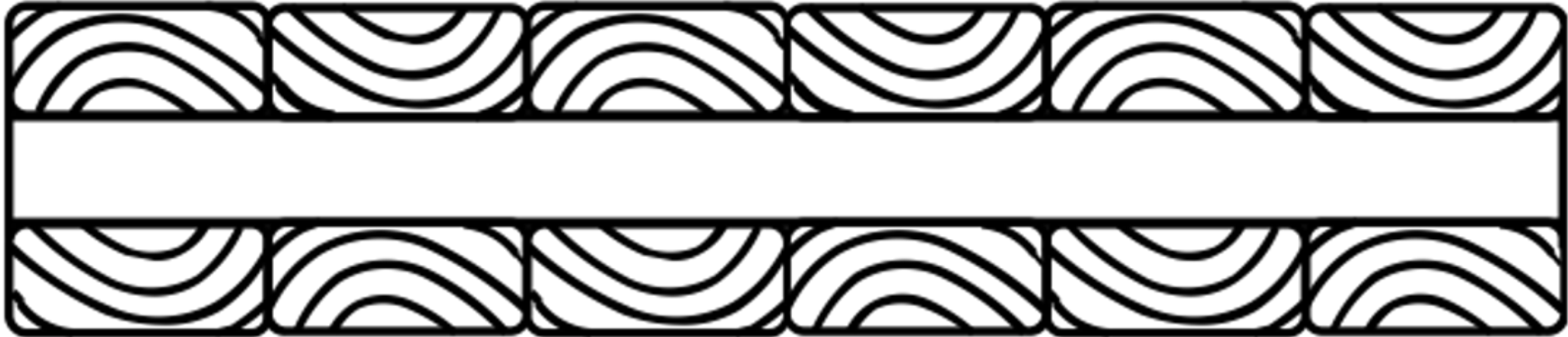

Verhouding materiaal & arbeid

Demontabel / Losmaakbaar

CLT vloer

CLT vloer

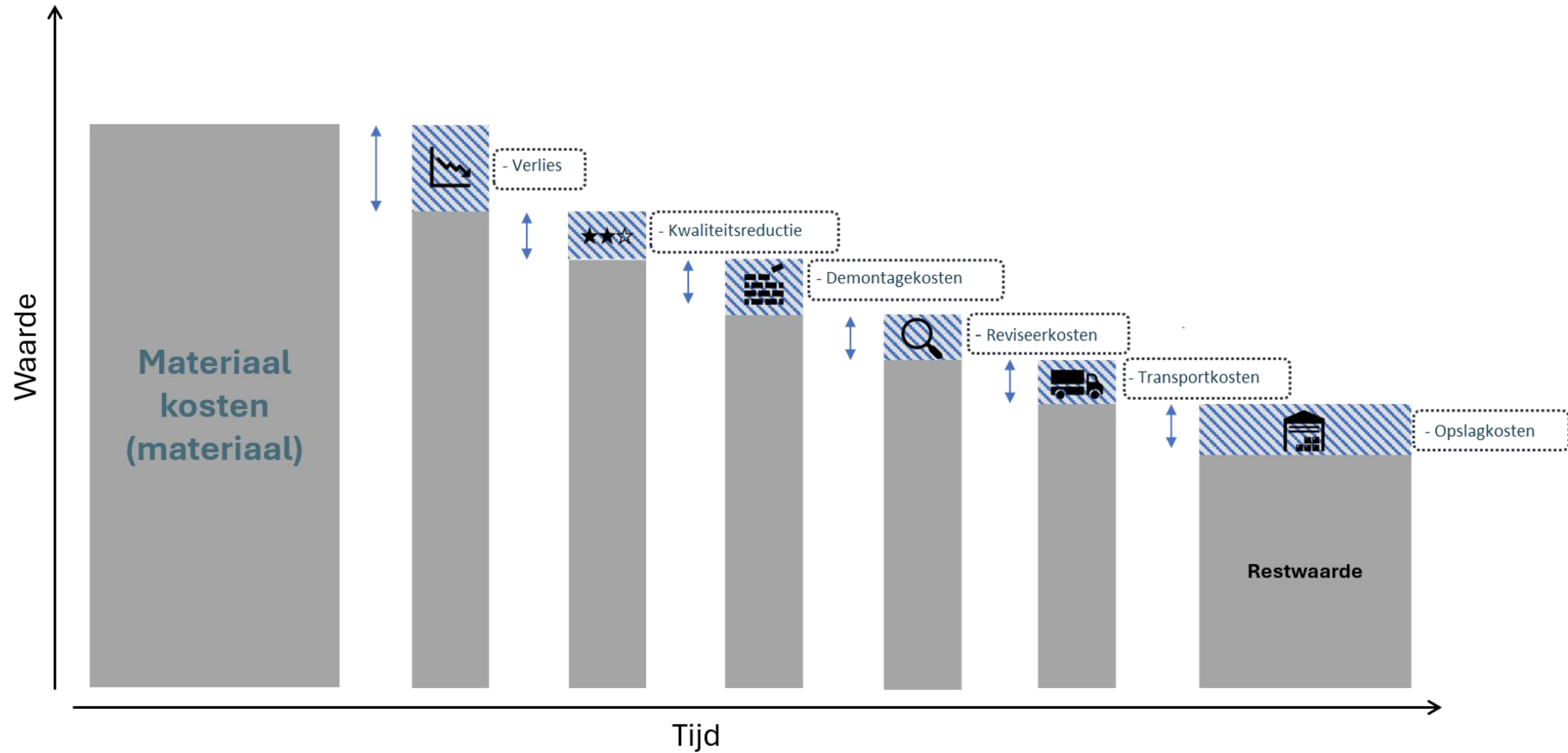

5

Degradatie en restwaarde

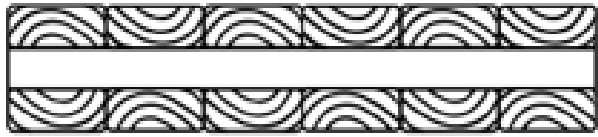

Degradatiestaffel waarde

Degradatiestaffel waarde

€ 235 / m²

Stap 1 bouwkosten
Totaal hoeveelheid vloeren
1.320 m²
=
€ 310.000

Degradatiestaffel waarde

€ 235 / m²

Stap 1 bouwkosten
Totaal hoeveelheid vloeren
1.320 m²
=
€ 310.000

Degradatiestaffel waarde

€ 310.000

Stap 2

% materiaal

85% materiaal

=

15% arbeid en materieel

Degradatiestaffel waarde

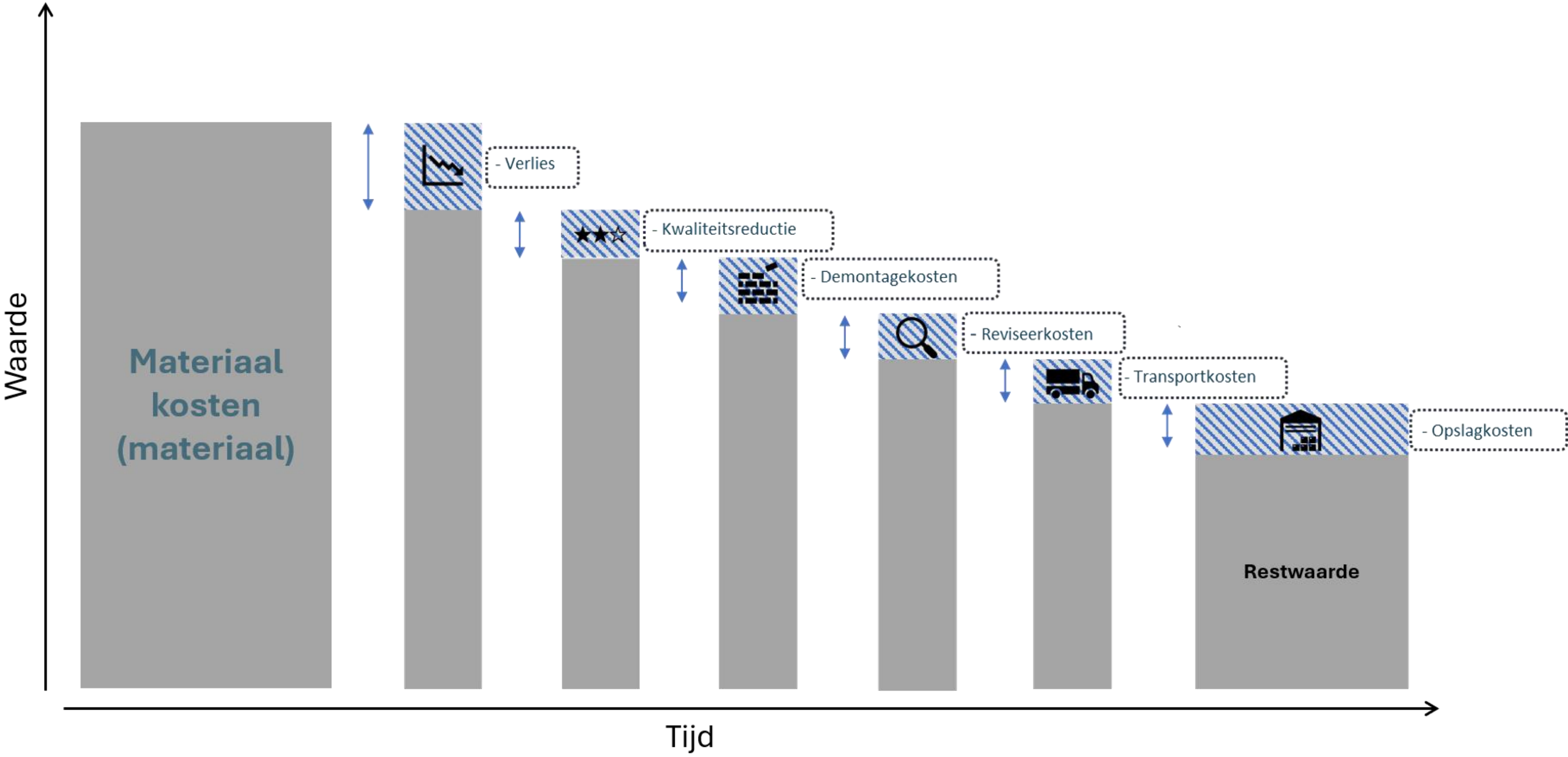

€ 263.500

Stap 3
Materiaalwaarde
=
€ 263.500

Degradatiestaffel waarde

€ 263.500

Vervolgstappen

- Verlies
- Kwaliteitsreductie
- **Demontage / losmaakbaarheid**
- Revisiekosten
- Transport
- Opslag

Losmaakbaarheidsindex

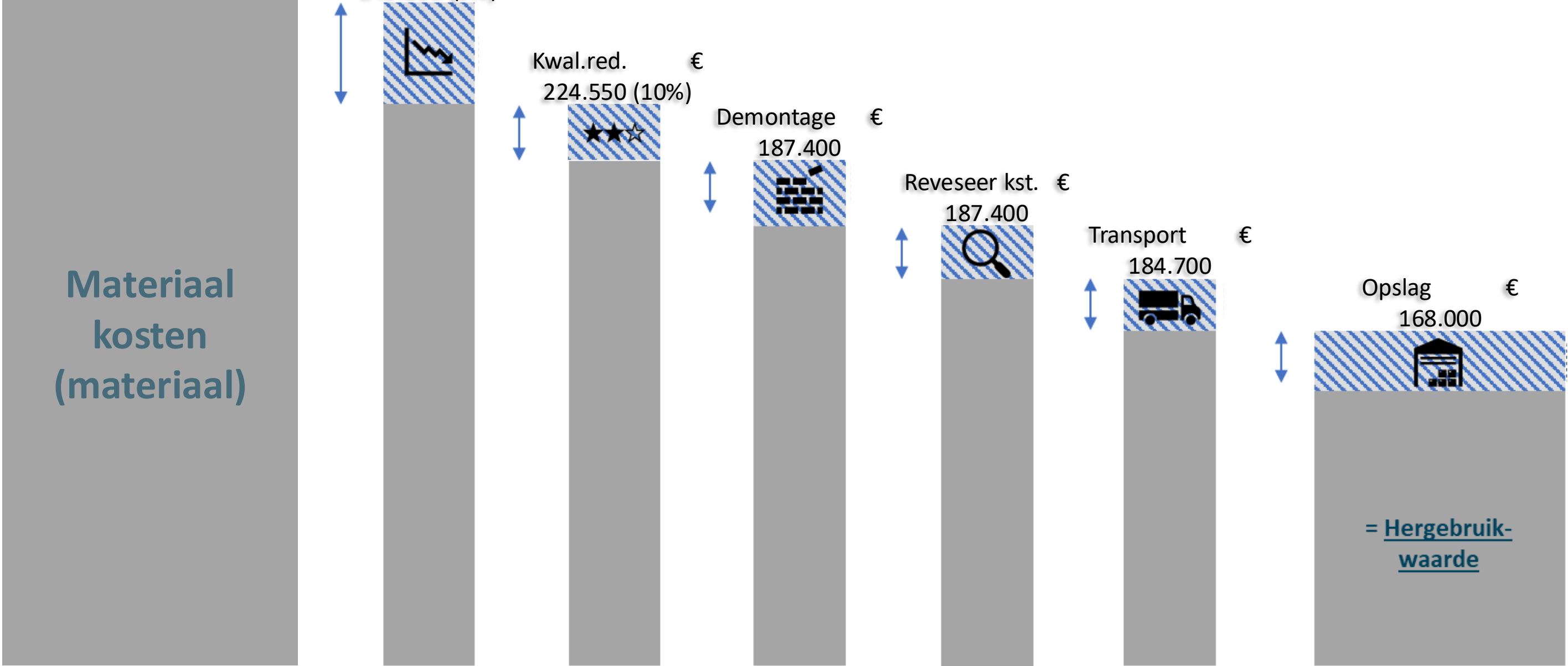

Bron: [BCI Index Tool beschikbaar - SMARTCirculair](#)

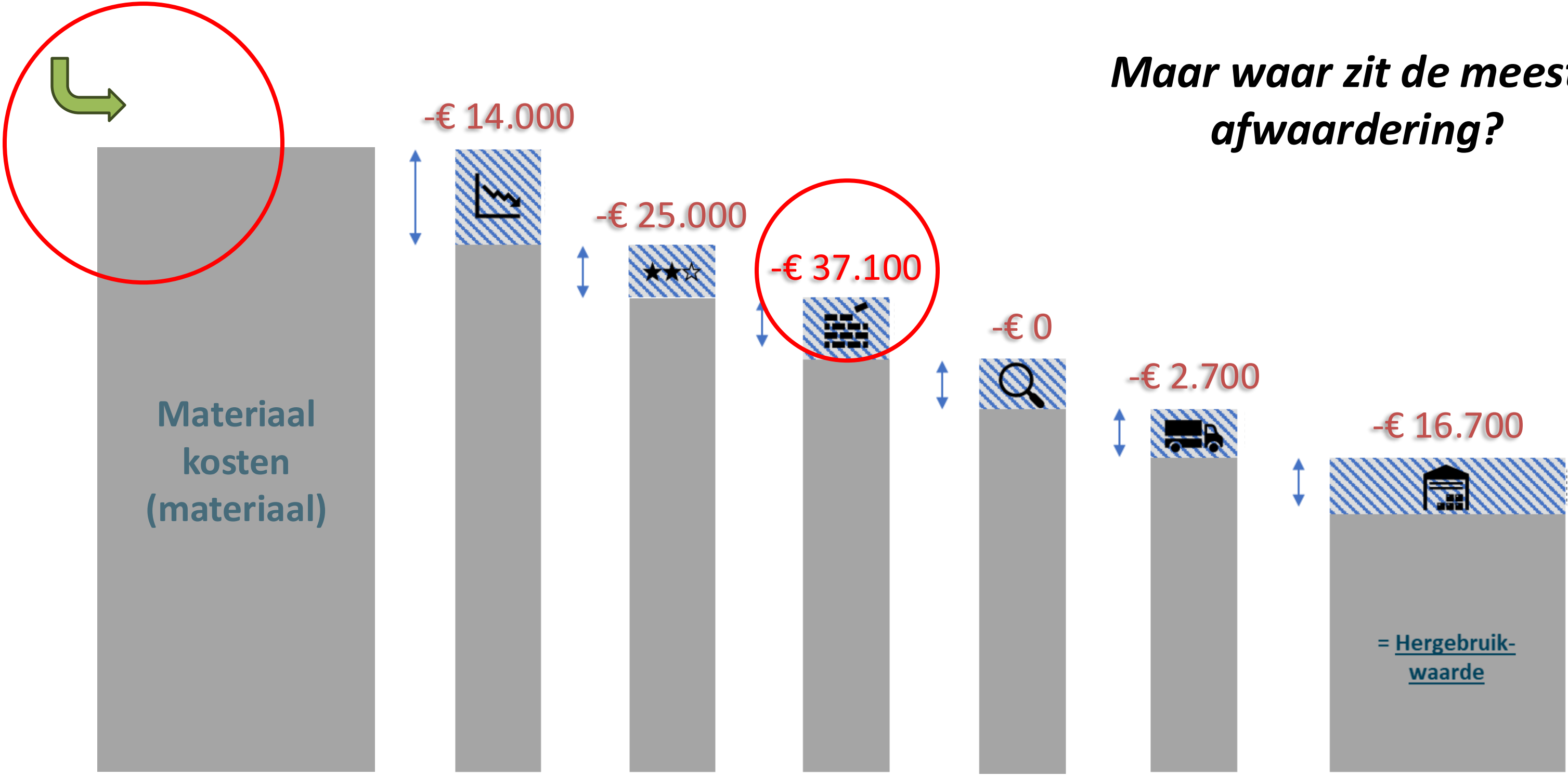
Afwaardering

Maar waar zit de meeste afwaardering?

Afwaardering

Maar waar zit de meeste afwaardering?

Vragen of contact opnemen?

Erwin Aleman

XXX

e.aleman@bbn.nl

06-

Cheimaa Aouni

Coördinator Ontwikkeltafels

Cheimaa@tkibt.nl

06-44046227

Bedankt voor uw aandacht

Contact

Heb je vragen, wil je meer weten, of een afspraak maken?

Neem dan contact op met onze officemanager Vanessa Wuijster.

 office@tkibt.nl

 085 - 060 84 28

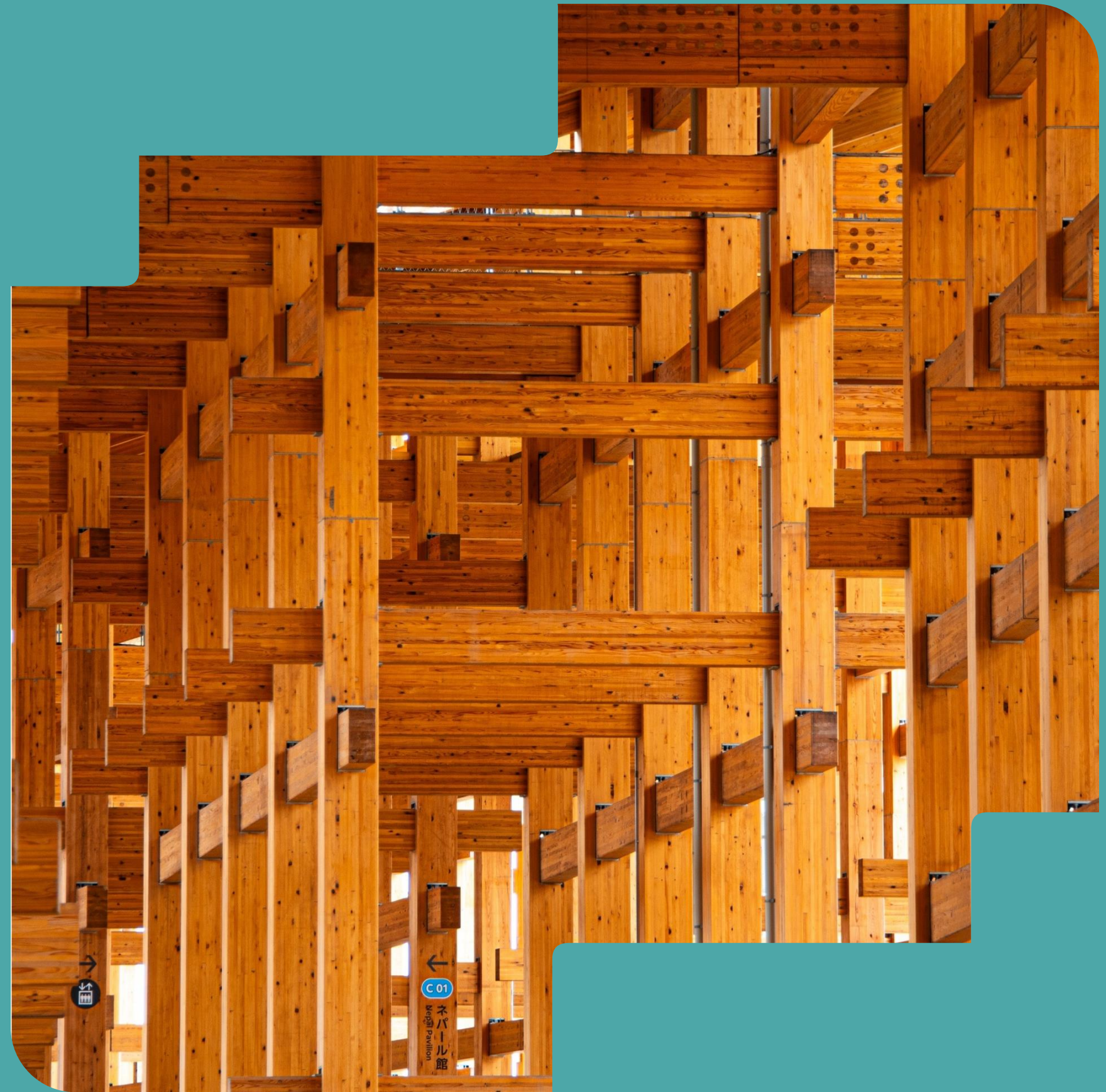
Bezoek- en postadres

Ons kantoor is gelegen op de 1e etage van gebouw 26A, TU Delft Campus.

TKI Bouw en Techniek
Van der Burghweg 1
2628 CS Delft

03

Ontwikkeltafel Gebouwklimaatscan

Leerlab | Integrale aanpak verduurzaming MaVa

De opgave

Gemeenten verbreden hun duurzaamheidsaanpak met thema's als klimaat, circulariteit en gezondheid, maar missen een integrale benadering. Dit maakt het moeilijk integrale keuzes te maken en onderbouwen.

De doorbraak

Van energiereductie naar integrale verduurzaming: een overdraagbare, opschaalbare aanpak, waarmee gemeenten met hun vastgoed onderbouwd bredere klimaat- en duurzaamheidsdoelen kunnen realiseren.

